

Les llengües al món: Geografia de les llengües. Llengües en contacte. Llengües minoritàries i llengües minoritzades

Geografia de les llengües. Llengües en contacte

Quin és el continent que té més llengües?

Quin és el continent amb menys llengües?

El continent amb menys llengües, és el que més parlants té?

A quina zona es concentra el grau més alt de diversitat lingüística?

Sabeu quantes llengües oficials hi ha?

Què vol dir llengua minoritària? Podeu posar-ne un exemple?

Pot ser minoritzada una llengua majoritària? En coneixeu cap exemple?

Fixeu-vos en els quadres i en els textos (A, B, C, D, E i F), per reflexionar-hi i per respondre les preguntes anteriors

(A)

CONTINENT	NOMBRE	PARLANTS
ÀSIA	1.445	3.511.803
EUROPA	95	1.620.225
ÀFRICA	1.798	491.557
AMÈRICA	573	27.977
OCEANIA	1.496	6.424
Total general	5.407	5.657.986

(B)

TIPUS	NOMBRE	PARLANTS
Oficials	109	4.652.100
Amb alfabet	1.211	520.301
Sense informació	3.963	317.354
Llengua amb literatura	87	161.935
Sense alfabet	36	6.295
Total general	5.407	5.657.986

Carmina Ribés Falcó

[Nivell 3

(1) SARDÀ, J; RIBAS, M. *El web de J. Sardà i M. Ribas*. "Geo-lingüística: llengües del món" [En línia] < <http://www.geo.jazztel.es/estadistiques.htm> > [Consulta: 20 novembre 2006]

(C)

POS: Indica l'increment o decrement en la posició de la llengua respecta l'últim TOP 100 (+n: posicions que augmenta; -n: posicions que decrementa; =: mateixa posició)

I/D: Indica l'increment (+) o decrement (-) en el nombre de parlants de la llengua respecta l'últim TOP 100¹

ORDRE	LLENGUA	CONTINENT	PARLANTS (en milers)	POS	I/D
1	Xinès	Àsia	1.223.403	=	=
2	Anglès	Europa	341.320	+1	+
3	Espanyol	Europa	340.738	-1	+
4	Hindi, Urdu, Panjabí	Àsia	296.038	=	=
5	Arab	Àsia	215.875	=	=
6	Bengali	Àsia	189.000	=	=
7	Portuguès	Europa	176.011	=	=
8	Rus	Europa	167.000	=	-
9	Japonès	Àsia	125.000	=	=
10	Alemanys (Alt, Baix), Yiddish	Europa	113.641	=	+
11	Italià	Europa	93.321	+3	+
12	Francès	Europa	77.000	+1	+
13	Javanès	Àsia	75.568	-2	=
14	Coreà	Àsia	75.000	-2	=
15	Vietnamita	Àsia	67.662	=	=
16	Telugu	Àsia	66.350	=	=
17	Marathi	Àsia	64.783	=	=
18	Tàmil	Àsia	63.075	=	=
19	Turc, Osmanli	Àsia	61.000	=	+
20	Ucraïnès	Europa	47.050	+2	+
21	Polonès	Europa	44.000	-1	=
22	Gujarati	Àsia	44.000	-1	=
23	Bahasa Indonesi i Malai	Àsia	38.436	=	=
24	Malaialam	Àsia	34.022	=	=
25	Kannada (Estandard, Sud)	Àsia	33.673	=	=
26	Azerbainès, Azeri (Nord, Sud)	Àsia	31.423	=	=
27	Persa, Farsi (Est, Oest)	Àsia	31.280	=	=
28	Oria, Adivasii	Àsia	31.200	=	=
29	Neerlandès, Afrikaans	Europa	27.681	+1	+
30	Sunda	Àsia	27.000	-1	=
31	Romanès	Europa	26.332	=	+
32	Bhojpuri, Bihari	Àsia	25.000	=	=
33	Maithili (Estandard, Dehati)	Àsia	24.290	=	=
34	Hausa	Àfrica	24.200	=	=
35	Birmà, Burmese	Àsia	22.000	=	=
36	Serbo-croat	Europa	21.000	=	=
37	Rajastaní	Àsia	20.823	=	=
38	Awadhi	Àsia	20.540	=	=
39	Thai	Àsia	20.047	=	=
40	Yoruba	Àfrica	20.000	=	=
41	Uzbek (Nord, Sud)	Àsia	19.921	=	=
42	Sindhi, Bhil	Àsia	19.720	=	=
43	Pashto	Àsia	19.141	=	=
44	Ibo, Igbo	Àfrica	17.793	=	=
45	Amhàric	Àfrica	17.413	=	=

Carmina Ribés Falcó

|Nivell 3

(1) SARDÀ, J; RIBAS, M. *El web de J. Sardà i M. Ribas*. "Geo-lingüística: llengües del món" [En línia] < <http://www.geo.jazztel.es/estadistiques.htm> > [Consulta: 20 novembre 2006]

46	Oromo-Galla (Oest-Central)	Àfrica	17.232	=	=
47	Tagalo	Àsia	17.000	=	=
48	Nepalí	Àsia	16.056	=	=
49	Saraiqui	Àsia	15.015	=	=
50	Cebuano (Bisaia)	Àsia	15.000	=	=
51	Tai Nordest	Àsia	15.000	=	=
52	Assamès	Àsia	14.634	=	=
53	Hongarès, Magyar	Europa	14.500	=	=
54	Zhuang (Nord, Sud)	Àsia	14.000	=	=
55	Madura	Àsia	13.694	=	=
56	Singalès, Sinhala	Àsia	13.220	=	=
57	Malgaix	Àfrica	13.109	=	=
58	Kurd	Àsia	13.036	=	=
59	Haryanvi	Àsia	13.000	=	=
60	Grec	Europa	12.320	=	=
61	Txec	Europa	12.000	=	=
62	Magahi	Àsia	12.000	=	=
63	Chhattisgarhi	Àsia	10.985	=	=
64	Deccan	Àsia	10.710	=	=
65	Suec	Europa	10.563	+7	+
66	Bielorús	Europa	10.200	-1	=
67	Somalí	Àfrica	9.472	-1	=
68	Quechua	Amèrica	9.392	-1	=
69	Kinyruanda, Rwanda	Àfrica	9.307	-1	=
70	Zulú	Àfrica	9.142	-1	=
71	Fulfulde, Fulbe, Peul, Fulani	Àfrica	9.066	-1	=
72	Búlgar	Europa	9.000	-1	=
73	Shoto	Àfrica	8.048	=	=
74	Khmer (Central, Nord)	Àsia	8.039	=	=
75	Kazak	Àsia	8.000	+1	=
76	Ilocan	Àsia	8.000	+1	=
77	Luba (Kasai, Sabha)	Àfrica	7.805	+1	=
78	Uigur	Àsia	7.596	+1	=
79	Balochi (Est, Sud, Oest)	Àsia	7.005	+1	=
80	Tàtar	Europa	7.000	-5	-
81	Akan: Twi, Fante, Aixanti	Àfrica	7.000	=	=
82	Shona	Àfrica	7.000	=	=
83	Hiligaynon	Àsia	7.000	=	=
84	Xhosa	Àfrica	6.876	=	=
85	Català	Europa	6.565	+1	=
86	Minangkabau	Àsia	6.500	+1	=
87	Turkmè	Àsia	6.400	+1	=
88	Finès, Suomi	Europa	6.107	+2	+
89	Tai Nord	Àsia	6.003	=	=
90	Armeni	Àsia	6.000	-5	-
91	Kanauji	Àsia	6.000	=	=
92	Rundi, Kirundi	Àfrica	6.000	=	=
93	Santalí	Àsia	5.938	=	=
94	Batak	Àsia	5.830	=	=
95	Mongolian (Khalkha, Peripheral)	Àsia	5.711	=	=
96	Swahili	Àfrica	5.628	=	=
97	Nyanja	Àfrica	5.622	=	=
98	Eslovac	Europa	5.606	=	=
99	Gikuyu, Kikuyu	Àfrica	5.347	=	=
100	Danès	Europa	5.326	=	=

(D)

Només quinze llengües ultrapassen els cinquanta milions d'usuaris, les quals, d'altra banda, inclouen més de la meitat de la població mundial.

Papua Nova Guinea, amb un total de 800 o 1100 llengües és considerada l'àrea de major diversitat, mentre que unes altres àrees (ben poques) són estats monolingües, com ara Portugal.

És ben fàcil d'entendre que la majoria d'estats són multilingües (amb 5.404 llengües am món!), i que la majoria de llengües es troben en una situació de *contacte* amb altres. Aquesta situació de contacte produeix, entre altres coses, canvis lingüístics tant en l'estructura com en la seua esfera social, en els seus àmbits d'ús. A més a més, hi ha llengües perjudicades perquè, com també sabem, no tots els estats admeten oficialment totes les llengües que es parlen al seu territori.

Llengües minoritzades i llengües minoritàries

No existeix un paral·lelisme entre llengua minoritària i llengua minoritzada. Ho podem comprovar en analitzar les llengües minoritàries i minoritzades d'Europa.

(E)

Parlar de *llengües minoritàries* suposa un criteri quantitatiu: el nombre de parlants. En aquest sentit, a Europa hi ha poques llengües majoritàries, pensem que només onze llengües passen dels deu milions de parlants.

(F)

Ara bé, si des d'un punt de vista quantitatiu aquesta classificació pot tindre interès, també és cert que l'altre concepte, el concepte de *llengües minoritzades*, pot resultar molt aclaridor.

Per exemple a Europa entre cinc i deu milions de parlants estan: el suec, el búlgar, el finès, el català, el danès... Ningú no dubta que el suec, una llengua parlada per deu milions de persones, és una llengua *normal* i no minoritzada. Contràriament, llengües majoritàries quantitativament, estan patint un procés de minorització que arriba a amenaçar-ne l'existència (per exemple el francès al Canadà).

Llengua minoritzada, doncs, és aquella que pateix la interposició d'una altra llengua i està immersa en un procés de retrocés en els usos dins de la pròpia comunitat lingüística. Tots els seus parlants es veuen obligats a practicar un bilingüisme unilateral, ja que la llengua pròpia és insuficient per viure-hi. Són llengües minoritzades: el català, el bretó, l'occità, el basc, el gallec, el sard, el cors, el caló...

Evidentment també podem trobar casos de llengües minoritàries i, alhora, minoritzades: per exemple, si set milions de parlants semblen pocs, el català seria una llengua minoritària i minoritzada.